

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

2007/2023(INI)

8.5.2007

ADVIES

van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

inzake modernisering van het arbeidsrecht met het oog op de uitdagingen van
de 21e eeuw
(2007/2023(INI))

Rapporteur voor advies: Kartika Tamara Liotard

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie werkgelegenheid en sociale zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

- A. overwegende dat uit onderzoek is gebleken dat er in de nieuwe economie sociale verschillen en in het bijzonder gendersverschillen bestaan en dat deze zullen toenemen, voornamelijk in die sectoren waar vakbonden zwak zijn en er geen collectieve arbeidsovereenkomsten bestaan,
- B. overwegende dat vrouwen soms aanzienlijk minder fundamentele rechten op het gebied van arbeid of sociale bescherming hebben, wat tot een onzekere situatie leidt wat betreft de vooruitzichten op werk in de toekomst en van invloed is op cruciale keuzes in hun privé-leven, zoals gezinsplanning,
- C. overwegende dat vrouwen op de arbeidsmarkt een ongunstige positie innemen en onevenredig vertegenwoordigd zijn in deeltijdbanen en in nieuwe, vaak onzekere vormen van arbeidsovereenkomsten, zoals tijdelijke contracten en inhuurcontracten, waarbij zij worden gehinderd in hun streven naar toegang tot volledige sociale rechten en uitkeringen, en naar gelijke beloning en gelijke carrièremogelijkheden,
- D. overwegende dat vrouwen worden gediscrimineerd wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt, en dat deze discriminatie zich vertaalt in een verhoogde kans op armoede en met name in blijvende beloningsverschillen, ondanks een onderwijs- en opleidingsniveau dat gelijk is aan dat van mannen of hoger ligt,
- E. overwegende dat de ongunstige positie van vrouwen op de arbeidsmarkt tot gevolg heeft dat vrouwen gemiddeld 15% minder salaris krijgen dan mannen, ondanks het feit dat gelijke beloning van mannen en vrouwen is vastgelegd in de wetgeving van de Europese Unie sinds haar ontstaan,
- F. overwegende dat de ongelijkheden directe en indirecte economische kosten met zich meebrengen, maar dat gelijke behandeling daarentegen juist concurrentievoordelen oplevert, en dat de verwezenlijking van die gelijke behandeling derhalve een belangrijke strategische uitdaging betekent voor economische en sociale ontwikkeling; voorts overwegende dat de Europese Unie het zich niet kan veroorloven het te stellen zonder de energie en het productievermogen van de vrouwen, die de helft van de bevolking uitmaken,
- G. overwegende dat vrouwen thans met een drievoudig probleem worden geconfronteerd, namelijk hun deelname aan de arbeidsmarkt vergroten, meer kinderen ter wereld brengen en het hoofd bieden aan een groeiende vraag naar zorgverantwoordelijkheden in hun families, terwijl het bijna altijd de vrouwen zijn die de compromissen moeten sluiten die noodzakelijk zijn om het werk te kunnen combineren met de behoeften van het gezin en die veel stress en spanningen ondervinden vanwege de combinatie van werk en zorgtaken,
- H. overwegende dat vrouwen vaak langdurig de arbeidsmarkt verlaten vanwege de zorg voor

kinderen of zorgverantwoordelijkheden in hun familie en zij verminderde kansen hebben om in de arbeidsmarkt te reïntegreren,

- I. overwegende dat het een feit is dat honderdduizenden vrouwen onregelmatige arbeidsvoorwaarden accepteren aangezien ze geen keus hebben, daar ze buiten hun eigen gezin als huishoudelijke hulp werkzaam zijn of zorgtaken hebben voor oudere familieleden,
 1. wijst erop dat de aanneming van maatregelen ter bevordering van socialezekerheidsrechten en uitkeringen voor deeltijdwerknemers en voor personen met flexibele of atypische arbeidsovereenkomsten, en de aanneming van maatregelen die ervoor moeten zorgen dat zwartwerk in witwerk wordt omgezet, van cruciaal belang zijn voor de gendergelijkheid, aangezien de meerderheid van de betrokken werknemers vrouwen zijn;
 2. vraagt de Commissie en de lidstaten het recht op sociale bescherming en een minimuminkomen te garanderen om zo een zeker bestaan mogelijk maken, wat losgekoppeld dient te zijn van het arbeidsverleden en het type contract en dat voor ieder individu gegarandeerd moet zijn als een fundamenteel recht;
 3. beklemtoont dat het bij wet verplicht dient te zijn dat tijdelijke contracten die verschillende malen vernieuwd zijn, worden omgezet in vaste contracten; vraagt om een efficiëntere controle op het gebruik van tijdelijke contracten;
 4. beklemtoont dat de werkgelegenheidssituatie in Europa niet in overeenstemming is met de basisdoelstellingen van de Europese Unie, namelijk verbetering van de levens- en werkomstandigheden van haar bevolking, en ook niet met de agenda van Lissabon, die meer en betere banen, volledige werkgelegenheid, maatschappelijke integratie en een arbeidsparticipatie van vrouwen van 60% tegen het jaar 2010 beoogt; vraagt de Commissie om hier snel iets aan te doen;
 5. verzoekt de Commissie in haar raadplegingsproces de gendermainstreaming effectief toe te passen; wijst erop dat het Groenboek van de Commissie over de modernisering van het arbeidsrecht met het oog op de uitdagingen van de 21e eeuw (COM(2006)0708) nalaat de nadruk te leggen op de gevolgen van de voorgestelde wijzigingen, die verschillen al naar gelang deze vrouwen of mannen betreffen;
 6. vraagt de lidstaten en de werkgevers door middel van flexibele arbeidstijden nieuwe kansen te scheppen, het werken in deeltijd of als zelfstandige te bevorderen en tegelijkertijd sociale bescherming en pensioenrechten te garanderen, teneinde de arbeidsparticipatie van vrouwen, jongeren en ouderen te vergroten;
 7. beklemtoont dat de concurrentiedruk geleid heeft tot grotere economische ongelijkheid en een toenemende vraag naar flexibele arbeidsvormen, met negatieve gevolgen voor vrouwen in termen van beloningsverschillen en sectorale en beroepssegregatie, en wat hun vooruitzichten op economische onafhankelijkheid en hun sociale bescherming betreft;
 8. beklemtoont dat het arbeidsrecht uitbanning van de ongelijke beloning van mannen en vrouwen als uitgangspunt moet hebben; is van mening dat de beloningsverschillen tussen

mannen en vrouwen in verschillende arbeidssectoren een weerspiegeling is van het gebrek aan respect voor het werk dat vrouwen verrichten;

9. onderstreept de noodzaak een correct evaluatiesysteem in te voeren voor de arbeid van zowel vrouwen als mannen, teneinde het beginsel van gelijke beloning voor gelijkwaardig werk in acht te nemen, een beginsel dat in vele gevallen niet wordt toegepast;
10. wijst erop dat een zwakkere positie op de arbeidsmarkt in sterke mate gender- of leeftijdgebonden kan zijn, aangezien vrouwen en oudere alsook jongere arbeidskrachten die in dienst genomen zijn op basis van niet-standaardcontracten minder kansen hebben om hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren;
11. wijst erop dat een betere erkenning van het recht het privé-, het beroeps- en het gezinsleven te combineren (ten aanzien van zowel loopbaan als sociale uitkeringen en pensioenrechten), een betere bescherming van vrouwen tijdens de zwangerschap en de lactatie, een betere verdeling van de gezins- en huishoudelijke taken tussen mannen en vrouwen, een adequaat aanbod aan flexibele diensten voor kinderopvang en zorgbehoevende ouders, alsmede de instelling van een vaderschapsverlof dat los staat van het moederschapsverlof, essentiële voorwaarden zijn om te garanderen dat vrouwen en mannen op de werkplek dezelfde rechten en kansen hebben;
12. verzoekt de Commissie bij het sturen van het Groenboekproces in de richting van een evenwichtige combinatie van flexibiliteit en zekerheid, de behoeften van zowel de werknemers als de bedrijven in aanmerking te nemen;
13. verzoekt de lidstaten en de sociale partners te voorzien in mogelijkheden tot ouderschapsverlof en in grotere flexibiliteit wat betreft arbeidsvoorwaarden, in het bijzonder door gebruikmaking van nieuwe technologieën, om zo een beter evenwicht tussen werk, gezinsleven en privé-leven mogelijk te maken;
14. beveelt de lidstaten, de Raad en de Commissie aan om binnen het kader van de open coördinatiemethode beste praktijken op het gebied van flexibele organisatie van de arbeidstijd uit te wisselen en innoverende werktijdregelingen die een goed evenwicht mogelijk maken tussen werk en gezinsleven in aanmerking te nemen;
15. wijst erop dat het moderne arbeidsrecht de volledige uitvoering van de communautaire en nationale wetgevingen tegen discriminatie op de arbeidsmarkt moet garanderen; wijst er voorts op dat het arbeidsrecht effectieve mechanismen moet ondersteunen die alle werkkrachten gelijke kansen waarborgen, dat wil zeggen geen discriminatie bij wervingsprocedures, toegang tot promotie en opleiding en adequate bescherming tegen represailles wanneer mensen hun rechten opeisen;
16. verzoekt de lidstaten de aanwending te bevorderen van middelen ten gunste van de gelijkheid binnen bedrijven, om zo een einde te maken aan discriminerende situaties in de werkomstandigheden, ongewenste intimiteiten, het gebruik van seksistische taal in de aanduiding van functies en discriminatie bij het bepalen van de werktijden, en een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de raden van bestuur te garanderen;

17. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat vrouwen en mannen zich levenslang, ook als zij hun beroepsactiviteiten verminderen of onderbreken om zich aan de opvoeding van hun kinderen te wijden, blijvend aangesloten zijn bij de socialezekerheidsstelsels, teneinde hun pensioenrechten na hun beroepsleven te garanderen;
18. verzoekt de Commissie de arbeidsexploitatie van migrerende werknemers (zonder papieren), met name vrouwelijke migranten, aan te pakken, en zich daarbij te richten op instrumenten en mechanismen voor het voorkomen en bestrijden van de exploitatie van migrerende arbeiders, waaronder erkenning en toepassing van de fundamentele mensenrechten en de arbeidsrechten van illegale migranten, in plaats van zich te verlaten op repressie en uitzetting;
19. constateert met grote bezorgdheid dat in het Groenboek van de Commissie weliswaar wordt erkend dat de huidige omstandigheden op de arbeidsmarkt leiden tot genderongelijkheid, bijvoorbeeld in de vorm van ongelijke beloning en segregatie naar beroep en sector, maar dat daarin tegelijkertijd volkomen voorbij wordt gegaan aan de verplichtingen en verantwoordelijkheden met betrekking tot de routekaart voor de gelijkheid van vrouwen en mannen;
20. constateert tevens met grote bezorgdheid dat in het Groenboek weliswaar wordt erkend dat vrouwen geconfronteerd worden met een disbalans tussen hun werk en hun privé-leven, maar dat er wordt voorbijgegaan aan de dringende noodzaak om actie te ondernemen teneinde werk en privé-leven in overeenstemming te brengen met de demografische uitdagingen, dit alles overeenkomstig het Europees Pact voor gendergelijkheid en de mededeling van de Commissie over de demografische toekomst van Europa;
21. wijst erop dat de ongelijkheid tussen vrouwen en mannen en de totale werklast van vrouwen verder zullen toenemen indien de stimulering van de deelname van vrouwen aan het arbeidsproces wordt voortgezet zonder rekening te houden met de zorgtaken en het huishoudelijk werk van vrouwen;
22. onderstreept de noodzaak de arbeidsrechten van werknemers die in een transnationale context werkzaam zijn afdoend te garanderen binnen de hele Gemeenschap, ongeacht de lidstaat waar ze werken, aangezien vele van deze werknemers vrouwen zijn;
23. wijst erop dat 'flexizekerheid' een misleidende term is: het suggereert meer flexibiliteit en zekerheid voor de werknemers, maar in werkelijkheid betekent het meer flexibiliteit voor de werkgever en meer onzekerheid voor de werknemer zolang de huidige arbeidsmarktomstandigheden niet voor iedereen sociale rechten garanderen en de werknemers geen instrumenten in handen geven voor zeggenschap bij het bepalen van de werktijden en de aanpassing daarvan aan hun behoeften;
24. beklemtoont de noodzaak van een verduidelijking van de term 'werknemer' binnen de hele Gemeenschap en van de gemeenschappelijke rechten die werknemers ongeacht hun beroepsstatus hebben;
25. verzoekt de lidstaten de ontwikkeling van de tripartiete dialoog tussen overheid, werkgevers en vakbonden te blijven steunen, teneinde de specifieke kenmerken van de

sociale realiteiten en de nieuwe behoeften die in het kader van de arbeidsverhoudingen ontstaan in aanmerking te nemen en een evenwicht te vinden tussen de verantwoordelijkheden en belangen van elk van de partijen;

26. onderstreept dat de economische groei niet ten koste mag gaan van de sociale rechten van werknemers, in het bijzonder wat vrouwen en kwetsbare groepen zoals minderheden betreft;
27. vraagt de Commissie in coördinatie met de lidstaten een periodieke evaluatie te maken van het effect van de ondernomen acties, teneinde de maatregelen te kunnen treffen die noodzakelijk zijn om verbeteringen aan te brengen daar waar geen vooruitgang van betekenis is geboekt op het gebied van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen.

PROCEDURE

Titel	Modernisering van het arbeidsrecht met het oog op de uitdagingen van de 21e eeuw
Procedurenummer	EMPL
Commissie ten principale	FEMM 15.2.2007
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Kartika Tamara Liotard 24.1.2007
Vervangen rapporteur voor advies	
Behandeling in de commissie	11.4.2007 2.5.2007
Datum goedkeuring	2.5.2007
Uitslag eindstemming	+: 12 -: 1 0: 6
Bij de eindstemming aanwezige leden	Katerina Batzeli, Edit Bauer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Anneli Jäätteenmäki, Lívia Járóka, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Christa Prets, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s)	Anna Hedh, Kartika Tamara Liotard, Marusya Ivanova Lyubcheva, Heide Rühle
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	Daciana Octavia Sârbu
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	...